

Kultur- og kirkedepartementet

Postb 8030 Dep
0030 OSLO

Hørings svar på evalueringsrapport om forsøksordning med kulturkort.

Nordland fylkeskommune gir med dette et to-delt hørings svar på evalueringen av utprøvingarbeidet med kulturkort i 10 forsøksfylker.

1. Fylkestinget behandlet høringen som sak i fylkestinget 30.11.-3.12. – sak 141/09. Saken følger i sin helhet som vedlegg til dette brev.

”Fylkestinget registrerer med tilfredshet at forsøksordningen med kulturkort har vært svært god, men at mange prosjektmål gjenstår og mange utfordringer er uløste. Det registreres videre at Nordland til sammenligning med de øvrige utprøvingsfylkene, skiller seg ut med et breddetilbud og ikke minst en forankring i målgruppa, gjennom at Ungdommens fylkesting både har initiert og hatt en sentral rolle i prosjektutviklingen.

Med bakgrunn i ovennevnte, tilrår fylkestinget at den statlige prosjektperioden for kulturkortet forlenges med 2 år i perioden 2010 og 2011. Det bør i særlig grad arbeides med problemområdene tilgjengelighet og innhold.

Prosjektet bør styrkes økonomisk, slik at det statlige tilskuddet også omfatter innholdsproduksjon. Dette er spesielt viktig for fylker med spredt bosetting, noe evalueringsrapporten peker på.

Fylkestinget ber om at det legges særlig vekt på å finne gode samordningsløsninger mht kulturtransport eller fritidstransport, og ber om at statstilskudd også omfatter midler til forsøksordninger på dette felt.”

Fylkestinget i Nordland har i økonomiplanen for perioden fram til 2011 vedtatt å sette av 1 million årlig for 2010 og 2011 til en ytterligere satsing på kulturkort i fylket. Dette ble bekreftet gjennom vedtatt budsjett for Nordland fylkeskommune for 2010.

2. Ungdommens fylkesting og NOBUR (Nordland Barne- og UngdomsRåd) har laget en egen uttalelse til rapporten. Dette i form av film.

Film som metodeuttrykk er i samsvar med mål i vedtatt UNGplan for Nordland fylkeskommune. Under innsatsområdet ”Ingen ting om oss – uten oss” er det vedtatt at: *Nordland fylkeskommune skal stimulere til at det utvikles en høringskultur preget av metodemangfold.*

Filmen er lagt under følgende lenke, men vil også bli sendt departementet lagret på CD:
http://bjoerkli.com/Kulturkorthoering_liten.m4v

Med bakgrunn i rapporten fra IRIS, tilrås det fra Nordland fylkeskommune at kulturkortordningen videreføres i dagens rammer.

Med vennlig hilsen

Jorulf Haugen
Fylkesutdanningsjef

Åshild Opøy
leder UNG i Nordland

Kopi til:
Kathrine Schjem
Trine Grytøyr

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
141/09	Fylkestinget	30.11.2009

Høring - Kulturkort for ungdom

Sammendrag

Kulturkortet for ungdom er et kulturpolitisk tiltak som gir ungdom billigere billetter til et bredt spekter av kulturarrangementer. Formålet er å rekruttere ungdom til kulturtilbudene og få dem til å bruke disse mer. Sett i en større kontekst er kulturkortet også et virkemiddel som gjennom identitetsskapning, trivsel og kultur skal stimulere ungdom til økt heimflytting til Nordland. I 2007 startet staten et nasjonalt kulturkortprosjekt der satsingen ble organisert som 3-årige prosjekt 2007 – 2009. Kultur- og kirke departementet ga tilskudd til kulturkortprosjekter i 10 fylker, deriblant Nordland.

Kulturkortet i Nordland er gratis for ungdom i alderen 13 – 19 år og gir dem ca. 25% rabatt i forhold til ordinær billettpris. Etter prosjektperioden var intensjonen at kulturkortet skulle bli selvdrivende.

Det viser seg at 3 år var en urealistisk tidsramme. Arbeidet med kulturkortordningen er en form for "entreprenørskap" - som krever et kontinuerlig og kreativt arbeid, mot både målgruppen og arrangørene. Det har også vært vanskeligere å gjøre ordningen kjent blant ungdom enn man antok på forhånd. Det samme gjelder anerkjennelse av ordningen i kommuner, regionråd og blant arrangører. Derfor er det behov for at prosjektperiode forlenges i ytterligere 2 år, det vil si t.o.m. 2011, før kulturkortet kan bli permanent.

På oppdrag fra Norsk kulturråd, for Kultur- og kirke departementet, har International Research Institute of Stavanger (IRIS) har gjennomført en evalueringen av kulturkortprosjektet i de 10 forsøksfylkene. Evalueringsrapporten er sendt på høring, og denne saken blir som en del av Nordland fylkeskommunes høringssvar. Høringsfrist som var satt til 13.11.2007 har vi fått utsettelse på til 07.12.2009.

Ungdommens fylkesting og Nordland barne- og ungdomsråd anledning å gi et særskilt høringssvar. Rapporten kan leses på adressen http://www.regjeringen.no/upload/KKD/Kultur/Rapporter%20og%20utredninger/Evalueringsrapport_kulturkort_2009.pdf

Bakgrunn

I Nordland kom initiativet om et kulturkort fra ungdommen selv. De ønsket ”å skape et rettferdig kort som gir like muligheter for all ungdom i Nordland”. Kulturkortordningen ble først satt på dagsorden av Ungdommens fylkesting i 2003, da med arbeidstittel ”Kultur på grønn resept”. Arbeidet ble forskuttert av Ungdommens fylkesting i 2006 ved at de besluttet å bruke UNGplanmidler til å finansiere en prosjektutredning og vedtatt i Fylkestinget samme år i forbindelse med kulturutviklingsplan for Nordland 2007 – 2010.

I 2007 startet staten et nasjonalt kulturkortprosjekt der satsingen ble organisert som 3-årige prosjekt 2007 – 2009. Kultur- og kirkedepartementet ga tilskudd til kulturkortprosjekter i 10 fylker, deriblant Nordland. Nordland søkte og fikk kr 500.000 i prosjektmidler for hvert av årene 2007 og 2008, og kr. 650.000 for 2009. Nordland fylkeskommune har budsjettert med 1,5 mill for 2008 og i vedtatt økonomiplan budsjettert med 1 mill. pr år i perioden 2009 – 2012 til drift av kulturkortiltak.

1,5 stillinger har vært tilknyttet kulturkortprosjektet i Nordland til og med 2008. I 2009 er det 1,9 stillinger:

70% i Brønnøy og 70% Øksnes for gjennom en større grad a lokal tilnærning å arbeide for å få økt kjennskap til ordningen generelt og til å motivere arrangører til å yte kulturkortrabatt.

50% med ansvar for web-redaksjon i Bodø.

Dette reorganiseringsgrepet ble tatt i forbindelse med at prosjektleder gikk over i annen stilling i mars 2009.

Det lå en intensjon til grunn om at alle kommuner skulle kunne bruke www.ungkultur.no som base for sitt lokale informasjonsarbeid på nett til ungdom lokalt. Det ble av den grunn lagt vekt på systematisk opplæring av kontaktpersoner i kommunene i web-drift.

Ung i Nordland har ansvaret for driften av kulturkortet og de hører administrativt under utdanningsavdelingen i Nordland fylkeskommune.

For å stimulere til økt innhold i kulturkortet i små kommuner, er ”Småsamfunnsmidlene” en mulighet for kommuner, organisasjoner med flere å søke produksjonsstøtte. Næring- og regionalavdelingen i fylkeskommunen ble i 2007 innvilget en ”Ungdomsmillion” fra Kommunal- og regionaldepartementet. Etter at to større prosjekt ble tildelt støtte fra ”Ungdomsmillionen”, fattet fylkesrådet en beslutning om å gi ungdommens fylkesting (UFT) råderetten over restbeløpet på ca 600 000. Det ble innvilget ytterligere 2 millioner fra KRD i 2008. Midlene er besluttet å være en tilskuddsordning som skal stimulere til kulturaktiviteter av, med og for ungdom. Informasjon om ordningen på <http://ssf.ungkultur.no/>

Problemstilling

19.05.09 behandlet fylkesrådet rådsnotatet ”Kulturkortet – videre drift” med tilråding om å legge fram en fylkestingssak i løpet av høsten 2009.

Å skape ett kulturkort som gir all ungdom i Nordland like muligheter til kulturopplevelser har gitt store utfordringer. De geografiske avstandene i fylket er store og det er også forskjellen i kulturtilbud mellom by og land. Tilgjengelighet og innhold er dermed de to hovedproblemstillingene kulturkortet Nordland står overfor.

Kulturkortet er et gratis, fysisk kort som bestilles på nettsiden eller på telefon og sendes heim i posten. Fylkeskommunen forhandler med arrangørene om minimum 25% rabatt for kulturkortinnehavere, men gir dem verken tilskudd eller refusjon, noe enkelte andre fylker gjør. Dette har gjort det mer utfordrende å rekruttere kulturarrangører til ordningen.

Transport, det å komme seg til og fra kulturarrangementene, er vanskelig for mange ungdommer. Fylkeskommunen har derfor ofte betalt for transport¹, eller gitt ungdom reiserabatter. Kulturkortet har vært markedsført i Nordland gjennom ulike kanaler: på ungdomsmesser, ved henvendelse til elevråd, ambassadører fra Ungdommens fylkesting og gjennom brev direkte til alle i målgruppen.

Kulturkortet har imidlertid nærmest uendelige muligheter. Mye av arbeidet er nybrottsarbeid nettopp innen kulturentreprenørskap og transport/tilgjengelighet. Forhandlinger med kulturinstitusjoner og arrangører, kommuner, regioner må drives kontinuerlig for at innholdet i kortet skal være interessant for ungdommen.

Fram til høsten 2009 har 27 av Nordlands 44 kommuner signert intensjonsavtale med Nordland fylkeskommune om å arbeide for gode kulturkortløsninger. Kontaktpersoner fra 33 av kommunene har deltatt på Web-kurs.

International Research Institute of Stavanger (IRIS) har gjennomført en evaluering av kulturkortprosjektet i de 10 forsøksfylkene. Norsk kulturråd har bestilt arbeidet på oppdrag fra Kultur- og kirke departementet. I evalueringsrapporten – som er sendt alle forsøksfylkene til uttalelse² - utmerker Nordland seg svært positivt med stor innsats og det bredeste kulturbegrepet av alle de ti fylkene. Både bowling, trening og alpint inngår i ordningen i Nordland, i tillegg til konserter, teater og kino. Deltakeraspektet er viktig i Nordland og kulturkortet gir også rabatt på for eksempel kjøp av instrumentere og noter. Til tross for at det i Nordland satses bevisst på å utjevne forskjellene i kulturbruk mellom by og land, finnes også her de fleste kulturtilbudene i byene.

Når det gjelder markedsføringen av kulturkortet framhever rapporten Nordlands strategi med å sende brev heim til alle i målgruppa. Med denne framgangsmåten får man også engasjert foreldrene som ofte vil være de som finansierer ungdoms kultur- og fritidsaktiviteter. Basert på bl.a. erfaringene fra Nordland tilrår rapporten at kulturkortet bør være gratis i anskaffelse. Dette fører til at flere ungdommer skaffer seg kortet.

Rapporten har også funnet en annen interessant sammenheng: Andelen i målgruppen som har skaffet seg kulturkortet henger positivt sammen med de respektive fylkeskommuners innsats og investering i ordningen. Antall årsverk som er lagt til arbeidet med kulturkortet framstår som mer betydningsfullt enn kulturordningens budsjett. Nordland bruker flest årsverk av de 10 fylkene, og ligger på topp når det gjelder antall brukere: Nesten halvparten av alle i målgruppa 13 – 19 år³ hadde kortet i 2009.

I et fylkesrådsnotat i mai 2009 tilrådes det at Nordland før behandlingen i fylkestinget gjennomfører en egen evaluering av prosjektet i Nordland. Dette arbeidet ble utført i september 2009 gjennom en quest back-undersøkelse på nett. Her svarte 1.427 kortinnehavere på en rekke spørsmål om kulturkortet. Resultatet av undersøkelsen ligger som et vedlegg til denne saken.

Av resultatene i quest back-undersøkelsen kan kort nevnes at 45% er veldig fornøyd med kortet, 43% sånn passe fornøyd og 12% er misfornøyd. Kortet brukes mest på kino, konserter, bowling og treningssenter og minst på museum. På spørsmål om kortet mangler noen tilbud, svarer 93% at de ønsker rabatt på transport. 43% mener at kortet er for dårlig markedsført. Videre oppgir 33.6% at de er positive til å betale for et framtidig kulturkort og 99% av de som har svart ønsker at kulturkortordningen må videreføres.

¹ Av prosjektmidlene eller på bakgrunn av søknader om støtte fra småsamfunnsmidlene.

² Høringsfristen var opprinnelig satt til 13.november. Nordland fylkeskommune er innvilget forlenget høringsfrist til 7.desember. Dette sett i sammenheng med fylkestingssaken om kulturkortordningen.

³ I henhold til tall fra Statistisk Sentralbyrå utgjør målgruppa ca 22.000 personer.

Vurderinger

Ifølge IRIS-rapporten hadde kulturkortprosjektet opprinnelig disse målene med arbeidet:

- bedret formelt kulturtilbud til ungdom
- økt bruk av kulturtilbud generelt
- økt bruk av kulturtilbud ungdom ikke vanligvis benytter seg av
- geografisk likhet i kulturtilbud og –bruk

Rapporten summerer opp erfaringene fra prosjektene i 10 fylker, og slår fast følgende:

- Arbeidet med kulturkortordningen leder tankene mot ”entreprenørskap”- noe som krever et kontinuerlig og kreativt arbeid, mot både målgruppen og arrangører.
- Det har vist seg vanskeligere å gjøre ordningen kjent blant ungdom enn man antok på forhånd
- Kulturkortet treffer desidert best i byene. Dette gir seg også utslag i de fylkene som spesifikt har hatt som mål å utjevne forskjellene mellom by og land ⁴
- Andelen i målgruppa som har skaffet seg kortet henger sammen med fylkeskommunenes innsats og investering i ordningen, uttrykt i årsverk

IRIS-rapporten skisserer også tre ulike alternativer for kulturkortordningens framtid:

- A. kulturkortordningen avvikles
- B. Kulturkortordningen videreføres, men legges til relevante kommuner. Ordningen prioriterer byer og tettsteder
- C. Kulturkortordningen videreføres i dagens rammer. Fylkeskommunene reviderer ordningen basert på erfaringene fra prøveperioden

Et fjerde alternativ nevnes også : Nasjonal samordning. Dette etterlyses av flere av prosjektfylkene som framhever at kortet burde kunne brukes på tvers av fylker – hvor som helst i landet.

For Nordlands del tilrås alternativ C, med en bestrebelse på å få til gode interkommunale tilbud både på innholdssiden og hva tilgjengelighet angår. Fylkeskommunen har en regional utviklingsrolle også for kulturpolitikken. Dette innebærer at fylkets kulturpolitikk skal omfatte hele fylket, ikke bare sentrale strøk.

IRIS-rapporten anbefaler at innholdet i kulturkortet bør prioritere kulturtilbudet der det faktisk er, i praksis i byer og tettsteder. Så bør man søke å bedre landingsdommenes tilgang til kulturtilbudene gjennom egne transportordninger. Nordlands løsninger trekkes fram i rapporten som de best egnede, både når det gjelder stor arbeidsinnsats i form av stillinger, markedsføring og satsing på transporttilbud. Dette er et insitamant til å fortsette arbeidet i samme retning gjennom en forlenget prosjektperiode.

Det rapporten peker på, er hovedutfordringene å bygge innhold i kulturtilbudene i kommunene, å gjøre disse tilbudene tilgjengelige gjennom et tilpasset transporttilbud og gjennom en videreføring av informasjonstiltak rundt ordningen. En av årsakene til ordningen har vært vellykket i Nordland, er antakelig vært koblingen mot bruk av småsamfunnsmidler som stimulering til innholdsproduksjon og bruk av prosjektmidler til transporttiltak.

Nordland fylkeskommune har budsjettet med kr 1,5 millioner i prosjektperioden 2007-2008 og kr 1 million per år i perioden 2009 – 2012. Kultur- og kirkedepartementet innvilget Nordland kr 500.000 i prosjektmidler for hvert av årene 2007 og 2008 og kr. 650.000 for 2009. Etter erfaringene i prosjektperioden anslås behovet å ligge noe høyere, og statstilskuddene til ordningen bør derfor økes og endres, slik at det også stimuleres til lokal innholdsproduksjon.

---

⁴ Tilsvarende dilemma rapporteres det om også når det gjelder Den Kulturelle Skolesekken (DKS)

I tillegg til evalueringsarbeidet gjennomført av IRIS har som nevnt fylkeskommunen gjennomført en brukerundersøkelse; quest back. respondentene påpeker at tilgjengelighet og innhold ER de viktige faktorene. 1/3 av respondentene er positive til at det kan tas betalt for kortet. Dette legges vekt på i videreføringsarbeidet når en eventuell framtidig betalingsordning vurderes. Et kort det tas betalt for, vil kunne fungere som reiserabattkort for ungdom og på den måten bidra til at mål om økt tilgjengelighet nås.

Konsekvenser

Prosjektperioden utløper ved utgangen av 2009. I vedtatt økonomiplan er det forutsatt at ordningen fortsetter, og det er avsatt kr. 1 million til formålet i perioden 2010-2012. Med bakgrunn i dette, vil det bli søkt om tilskudd fra staten. Dersom Kultur- og kirke departementet i perioden velger å legge ned ordningen etter evalueringen, vil Fylkesrådet fremme en sak for Fylkestinget vedrørende konsekvenser for driften av ordningen i Nordland fylkeskommune.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkestinget registrerer med tilfredshet at forsøksordningen med kulturkort har vært svært god, men at mange prosjektmål gjenstår og mange utfordringer er uløste. Det registreres videre at Nordland til sammenligning med de øvrige utprøvingsfylkene, skiller seg ut med et breddetilbud og ikke minst en forankring i målgruppa, gjennom at Ungdommens fylkesting både har initiert og hatt en sentral rolle i prosjektutviklingen.
2. Med bakgrunn i ovennevnte, tilrår fylkestinget at den statlige prosjektperioden for kulturkortet forlenges med 2 år i perioden 2010 og 2011. Det bør i særlig grad arbeides med problemområdene tilgjengelighet og innhold.
3. Prosjektet bør styrkes økonomisk, slik at det statlige tilskuddet også omfatter innholdsproduksjon. Dette er spesielt viktig for fylker med spredt bosetning, noe evalueringsrapporten peker på.
4. Fylkestinget ber om at det legges særlig vekt på å finne gode samordningsløsninger mht kulturtransport eller fritidstransport, og ber om at statstilskuddet også omfatter midler til forsøksordninger på dette feltet.

Bodø den 03.11.2009

Odd Eriksen
fylkesrådsleder
sign

Marit Tennfjord
fylkesråd for kultur og miljø
sign

30.11.2009 Fylkestinget

FT-141/09

Innstillinga fra komite for kultur og miljø ble lagt fram av saksordfører Marit Stemland, FrP:

1. Fylkestinget registrerer med tilfredshet at forsøksordningen med kulturkort har vært svært god, men at mange prosjektmål gjenstår og mange utfordringer er uløste. Det registreres videre at Nordland til sammenligning med de øvrige utprøvningsfylkene, skiller seg ut med et breddetilbud og ikke minst en forankring i målgruppa, gjennom at Ungdommens fylkesting både har initiert og hatt en sentral rolle i prosjektutviklingen.
2. Med bakgrunn i ovennevnte, tilrår fylkestinget at den statlige prosjektperioden for kulturkortet forlenges med 2 år i perioden 2010 og 2011. Det bør i særlig grad arbeides med problemområdene tilgjengelighet og innhold.
3. Prosjektet bør styrkes økonomisk, slik at det statlige tilskuddet også omfatter innholdsproduksjon. Dette er spesielt viktig for fylker med spredt bosetning, noe evalueringsrapporten peker på.
4. Fylkestinget ber om at det legges særlig vekt på å finne gode samordningsløsninger mht kulturtransport eller fritidstransport, og ber om at statstilskuddet også omfatter midler til forsøksordninger på dette feltet.

Votering:

Komiteinnstillinga enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Fylkestinget registrerer med tilfredshet at forsøksordningen med kulturkort har vært svært god, men at mange prosjektmål gjenstår og mange utfordringer er uløste. Det registreres videre at Nordland til sammenligning med de øvrige utprøvningsfylkene, skiller seg ut med et breddetilbud og ikke minst en forankring i målgruppa, gjennom at Ungdommens fylkesting både har initiert og hatt en sentral rolle i prosjektutviklingen.
2. Med bakgrunn i ovennevnte, tilrår fylkestinget at den statlige prosjektperioden for kulturkortet forlenges med 2 år i perioden 2010 og 2011. Det bør i særlig grad arbeides med problemområdene tilgjengelighet og innhold.
3. Prosjektet bør styrkes økonomisk, slik at det statlige tilskuddet også omfatter innholdsproduksjon. Dette er spesielt viktig for fylker med spredt bosetning, noe evalueringsrapporten peker på.
4. Fylkestinget ber om at det legges særlig vekt på å finne gode samordningsløsninger mht kulturtransport eller fritidstransport, og ber om at statstilskuddet også omfatter midler til forsøksordninger på dette feltet.